

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0406/2012

10.12.2012

POROČILO

o urbani prenovi kot prispevku h gospodarski rasti v okviru kohezijske politike
EU
(2011/2311(INI))

Odbor za regionalni razvoj

Poročevalec: Andrea Cozzolino

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	9
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	12

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o urbani prenovi kot prispevku h gospodarski rasti v okviru kohezijske politike EU (2011/2311(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 174 in 176 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določata cilj ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, opredeljujeta strukturne finančne instrumente za njegovo doseganje ter zagotavljata, da je Evropski sklad za regionalni razvoj namenjen pomoči pri odpravljanju poglobitnih regionalnih neravnovesij v Uniji,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020 Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2010 o prispevku kohezijske politike k doseganju lizbonskih ciljev in ciljev strategije EU 2020,¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. decembra 2010 o doseganju dejanske ozemeljske, socialne in gospodarske kohezije v EU – nujen pogoj za globalno konkurenčnost²,
- ob upoštevanju petega poročila Komisije z dne 9. novembra 2010 z naslovom „Sklepi petega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji: prihodnost kohezijske politike“ (COM(2010)0642),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. novembra 2010 z naslovom „Program za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta: evropski prispevek k polni zaposlenosti“ (COM(2010)682),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. decembra 2010 z naslovom „Evropska platforma proti revščini in socialni izključenosti: evropski okvir za socialno in teritorialno kohezijo“ (COM(2010)0758),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. januarja 2011 z naslovom „Evropa, gospodarna z viri – vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020“ (COM(2011)0021),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. junija 2011 o trenutnem stanju in prihodnji sinergiji ESRR in drugih strukturnih skladov za večjo učinkovitost³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. junija 2011 o BDP in več – merjenje napredka v svetu, ki se spreminja⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. junija 2011 o vlaganju v prihodnost: novi večletni

¹ UL C 161 E, 31.5.2011, str. 120.

² UL C 169 E, 15.6.2012, str. 29.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0286.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0264.

finančni okvir za konkurenčno, trajnostno in vključujočo Evropo¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2011 o petem kohezijskem poročilu Komisije in strategiji za kohezijsko politiko po letu 2013²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. septembra 2011 o črpanju strukturnih in kohezijskih skladov: pridobljene izkušnje za prihodnjo kohezijsko politiko Unije³,
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1083/2006 (COM(2011)0615),
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2011 o posebnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj in cilju naložbe za rast in delovna mesta ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006 (COM(2011)0614),
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o Socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1081/2006 (COM(2011)0607),
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2011 o Programu Evropske unije za socialne spremembe in inovacije (COM(2011)0609),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2011 o Evropski platformi proti revščini in socialni izključenosti⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. julija 2008 o temi „Za novo kulturo mobilnosti v mestih“⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. marca 2009 o urbani razsežnosti kohezijske politike v novem programskem obdobju⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. aprila 2009 o akcijskem načrtu za mobilnost v mestih⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. junija 2011 o evropski mestni agendi in njeni prihodnosti v kohezijski politiki⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. oktobra 2005 o urbani razsežnosti v okviru

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0266.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0316.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0403.

⁴ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0495.

⁵ UL C 294 E, 3.12.2009, str. 42.

⁶ UL C 117 E, 6.5.2010, str. 73.

⁷ UL C 184 E, 8.7.2010, str. 43.

⁸ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0284.

širitve¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. septembra 2006 o tematski strategiji za urbano okolje²,
 - ob upoštevanju leipziške listine o trajnostnih evropskih mestih, ki je bila sprejeta na neuradnem zasedanju sveta ministrov o razvoju mest in teritorialni koheziji v Leipzigu 24. in 25. maja 2007,
 - ob upoštevanju izjave iz Toleda o razvoju mest, ki je bila sprejeta na neuradnem zasedanju sveta ministrov v Toledu 22. junija 2010,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj (A7-0406/2012),
- A. ker 80 % evropskih državljanov živi v mestnem okolju (ta številka pa še narašča zaradi pospešenih migracijskih tokov s podeželja v mesta), kjer se učinki gospodarske krize najbolj odražajo in kjer se spopadajo z izzivi, povezanimi z bojem proti podnebnim spremembam, ustvarjanjem delovnih mest, blaginjo in kakovostjo življenja;
- B. ker bi morala mestna območja pripraviti srednjeročne/dolgoročne akcijske načrte na področju trajnostne ekonomske, socialne in teritorialne kohezije;
- C. ker so mesta gonilna sila za gospodarstvo, proizvodnjo in zaposlovanje, obenem pa se prav v tem okolju pojavljajo težave na področju suburbanizacije, brezposelnosti ter na splošno socialne izključenosti, segregacije in onesnaževanja okolja;
- D. ker močna mestna območja pozitivno vplivajo na podeželje, ki jih obdaja, kar lahko pripelje do učinkov prelivanja;
- E. ker je treba ponovno razmisliti o konceptu mestnih obrobij, da bi spremenili sedanji trend prostorske segregacije, ki sproža družbeno polarizacijo;
- F. ker trenutni procesi preoblikovanja urbanega tkiva ustvarjajo vedno večja pričakovanja in težave, na katere lahko tradicionalni javni ukrepi le težka ponudijo ustrezne odgovore, zaradi česar so za njihovo reševanje potrebni inovativni in celoviti mehanizmi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije;
- G. ker so socialno-demografske spremembe v številnih mestih sprožile preseljevanje prebivalcev iz starih mestnih območij v nova stanovanjska naselja bolj na obrobju, mestna območja na njihovem obrobju ali preprosto v nove kraje v bližini velikih aglomeracij;
- H. ker je socialna neenakost izziv v številnih mestnih območjih in ker se neenakosti med soseskami pogosto pojavljajo zaradi neustreznih stanovanjskih politik in zaradi tega, ker je zagotavljanje storitev pogosto omejeno na bolj premožna območja;

¹ UL C 117 E, 6.5.2010, str. 73.

² UL C 306 E, 15.12.2006, str. 182.

- I. ker lahko pregled tradicionalnih pristopov ponudi priložnost za urbanistične preizkuse in projektne načrte, ki bi temeljili na novem tolmačenju ukrepov prostorskega načrtovanja, potreb skupnosti in vključevanja državljanov;
1. poudarja, da predstavlja model lokalnega razvoja eno glavnih prednosti kohezijske politike, saj omogoča mobilizacijo odločilnih dejavnikov, spodbuja izbiro najboljših rešitev, ki so najbližje državljanom, skupnih dejavnosti in najbolj doslednih, uspešnih ter učinkovitih ukrepov, obenem pa omogoča prepoznavnost ukrepov Evropske unije tudi na tistih njenih območjih, ki se spopadajo z največjimi izzivi;
 2. poziva k novi regulativni fazi EU, povezani z načrtom za ohranitev in obnovo mestnih območij, ki bi lahko – ob spoštovanju načela subsidiarnosti – zagotovila potrebno pravno podlago, opredelila skupne srednje in dolgoročne cilje ter optimizirala uporabo sredstev kohezijske politike;
 3. poziva k sprejetju ukrepov, usmerjenih v dokončanje in obnovo obstoječih delov mest, vključno z marginaliziranimi soseskami, funkcionalno preobrazbo opuščenih območij in območij, ki jih je treba oživiti, povečanje privlačnosti krajev, kjer ljudje živijo, z dinamičnim razvojnim procesom ter v vračanje območij z visoko simbolno vrednostjo in bogato zgodovinsko dediščino, ki so izgubila svojo prvotno vlogo ali so bila postopno zanemarjena, lokalnim skupnostim, ob hkratnem spodbujanju kulturne dediščine;
 4. poziva k uporabi kulturnih in gospodarskih virov ob prednostni obravnavi socialne vzdržnosti preoblikovanja mest, s čimer bi prispevali k mestni solidarnosti, socialnemu vključevanju ter vključevanju ranljivih in marginaliziranih skupin v mestna območja, da bi v celoti izkoristili razvojni potencial ob upoštevanju, da procesi urbane preнове vedno predstavljajo nevarnost izrivanja šibkejših segmentov prebivalstva; zato poudarja potrebo po čimprejšnjem tesnem vključevanju prebivalcev;
 5. poudarja ključno vlogo, ki jo morajo imeti mestna območja pri doseganju gospodarskih, družbenih in okoljskih ciljev strategije Evropa 2020, ter izpostavlja dejstvo, da je Unija lahko svetovno konkurenčna le, če bo kohezijska politika v celoti izkoristila razvojni potencial vseh njenih regij in mestnih območij;
 6. poziva k celovitemu pristopu, ki bi predvidel medsebojno povezavo med naravnim in okoljskim sistemom ter kulturno-zgodovinskim in družbeno-proizvodnim sistemom, obenem pa zagotovil razvoj infrastrukturnega omrežja, izboljšanje urbanega prostora in rast gospodarstva ter spodbujal mešano rabo prostora s povezovanjem stanovanjskih in nestanovanjskih stavb, materialne infrastrukture in nematerialnih sistemov za medsebojno sodelovanje;
 7. poudarja, da so potrebne nove oblike preнове mest, ki bi se osredotočale na potrebe skupnosti po javnih prostorih, parkih, prostočasnih dejavnostih, kulturi in športu;
 8. poziva k vzpostavitvi dinamike participativnega načrtovanja in partnerstev z združenji in državljani, da bi na ta način zagotovili potrebno povezavo med splošnimi politikami in posameznimi geografskimi območji, pri tem pa upoštevali njihove posebnosti, identiteto, pričevalno in zgodovinsko vrednost in krepili občutek pripadnosti lokalnim skupnostim in zaupanje v institucije;

9. poudarja, da sta urbana prenova in oživitev gospodarstva tesno povezani in da lahko privlačna prenova nekega kraja pomembno prispeva k ponovnemu zagonu gospodarstva; opozarja, da je treba za doseg le-tega urbano prenavo povezati z novim pristopom, ki združuje prizadevanja za preprečevanje propadanja mest, spodbujanje razvoja marginaliziranih območij in območij, ki so najbolj potrebna pomoči, ter za podporo lokalni gospodarski rasti in ustvarjanju delovnih mest, ter jo dopolniti s socialnimi ukrepi;
10. poziva k odločnim ukrepom za boj proti energetske neučinkovitosti s funkcionalno prenavo stavb in gradnjo stanovanj, tudi socialnih, ki bodo učinkoviteje izkoriščala vire; poziva k zmanjšanju prometnih zamaškov, onesnaženosti in hrupa tako, da bodo mesta konkurenčnejša, kar zadeva okoljske probleme;
11. poudarja potrebo po strategiji za ohranjanje in zaščito mestne in stanovanjske dediščine na območjih, ki sodijo med močno potresno ali poplavno ogrožena;
12. poudarja potrebo po usklajevanju rabe sredstev, s čimer bi zagotovili celovit pristop k odpravi težav zaradi demografskih sprememb, postopnega staranja in koncentracije mestnega prebivalstva; opozarja na dejstvo, da lahko projekti strukturnih skladov pomagajo poiskati rešitve za resne probleme in da bi se morali osredotočiti na ljudi ter posebno pozornost posvetiti najranljivejšim v družbi, npr. otrokom, mladim, ženskam in starejšim;
13. pozdravlja sprejete ukrepe, ki spodbujajo ustvarjanje mrež med mesti ter izmenjavo izkušenj in dobrih praks; opozarja, da bi morali te ukrepe še okrepiti in jih razširiti tako, da bi zajeli funkcionalna mestna območja; poziva k razširitvi obstoječih instrumentov v ta namen in hkrati poudarja, da bi morali pred oblikovanjem novih struktur uporabiti obstoječe programe in telesa;
14. pozdravlja določbo, da je treba najmanj 5 % sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), namenjenih celovitim ukrepom za trajnostni razvoj mest, dodeliti v upravljanje mestom; poudarja, da je ta delež minimalni cilj in bi ga morali uporabiti za podporo razvoju v funkcionalnih mestnih območjih; poziva različne ravni oblasti, naj uporabijo nove instrumente, kot je lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost;
15. nasprotuje togosti pri uporabi omenjenih sredstev pri izvajanju celostnih teritorialnih naložb; meni, da bi morale države članice imeti možnost izvajanja celostnih ukrepov za trajnostni urbani razvoj tudi prek posebnega operativnega programa ali posebne prednostne osi;
16. poudarja, da je, čeprav lahko urbana območja pomembno prispevajo k rasti kot centri in gonilne sile rasti, treba v obravnavo problemov primestnih, sosednjih in podeželskih območij vključiti lokalne razvojne potrebe, da bi spodbudili odnos, v katerem ne prihaja do navzkrižij, temveč je dopolnilen in sinergičen, ter da bi se spopadli s postopnim izginjanjem obrobnega pasu med mesti in podeželjem zaradi trenda širjenja urbanih območij in spreminjanja podeželskih območij v zazidljive površine, ob hkratnem razvijanju dostopnosti javnih storitev;
17. da bi zagotovili uresničitev ciljev, poziva k izboljšanju upravne zmogljivosti – npr. z večjo rabo tehnične pomoči – lokalnih in regionalnih organov ter gospodarskih in družbenih

akterjev pri upravljanju strukturnih skladov z namenom dejanskega upravljanja na več ravneh; meni, da je bistveno, da se razvijejo in spodbujajo trajnostne večfunkcijske mreže, ki temeljijo na dobrih praksah, in sicer na način, ki bo spodbudil oblikovanje živahnih in celostnih partnerstev podeželskih regij in mestnih območij, ki bodo temeljila na potrebah posameznih regij;

18. opozarja na priložnosti za vzpostavitev povezav med pilotnimi projekti na področju trajnostnega urbanega razvoja, ki se financirajo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, in novim večletnim programom Obzorje 2020, da bi zagotovili inovativne rešitve in ponovljive strategije na področju urbane prenoje;
19. je prepričan, da lahko izkušnje, pridobljene v okviru konvencije županov, predstavljajo dobro izhodišče za nadaljnji razvoj pri doseganju ciljev strategije EU 2020;
20. poziva k vzpostavitvi modela za trajnostno upravljanje mobilnosti, povezanega z urbanističnimi načrti, ki bo zajemal več sredstev javnega prometa in sistemskih logističnih omrežij, ki ustrezajo potrebam na področju dobave blaga in zagotavljanja storitev v mestih, z ustreznim poudarkom na okolju prijaznem prometu;
21. je prepričan, da okoljski problemi, kot je ravnanje z odpadki, predstavljajo velik problem, ki presega zgolj tehnične vidike in vpliva na družbena vprašanja; poleg tega poziva k nadaljnjemu izvajanju ukrepov, ki v mestih zagotavljajo oskrbo z vodo in njeno čiščenje, saj je to hkrati koristno za ljudi in okolje;
22. poudarja, da je povečanje zelenih površin in števila mestnih parkov izjemnega pomena z vidika naravne, zgodovinske in kulturne dediščine, da prispeva k uravnavanju negativnih učinkov mikroklimе, k boljši energijski bilanci in finančnim prihrankom, povečuje trajnost in kakovost urbanega okolja ter omogoča izpolnjevanje potreb po rekreaciji in druženju;
23. upa, da bodo pri določanju usmeritev na področju urbane prenoje prednostno obravnavani materiali in tehnične rešitve, ki v skladu s cilji politik Skupnosti omogočajo varčevanje z energijo;
24. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

OBRAZLOŽITEV

Več kot dve tretjini evropskega prebivalstva živita na urbanih območjih. V mestih se pojavljajo številne težave, vendar je prav v njih mogoče najti tudi rešitve. Urbano okolje predstavlja plodna tla za razvoj znanosti in tehnologije, kulture ter inovacij. Po drugi strani pa so v mestih veliko bolj poudarjene tudi težave, kot so brezposelnost, diskriminacija in revščina. Prav tako so tu učinki gospodarske krize najbolj prisotni, mesta pa se spopadajo tudi z izzivi, povezanimi z blaženjem učinkov podnebnih sprememb, ustvarjanjem delovnih mest, blaginjo in kakovostjo življenja. Zato bo razvoj mest odločilno vplival na prihodnost gospodarskega, socialnega in teritorialnega razvoja.

Kot poudarja nedavna raziskava Komisije z naslovom „Mesta prihodnosti – izzivi, zamisli in pričakovanja“, so se v fazi širjenja urbanih območij v zadnjih desetletjih pokazale resne težave, povezane s propadanjem urbanih območij in stavb, do katerega je pogosto prihajalo zaradi pomanjkanja infrastrukturnih gradenj in osnovnih storitev. Zato morajo evropske institucije pripraviti nove spodbude in ustrezne instrumente, ki bodo omogočili razvoj mest prihodnosti. Obenem pa morajo mesta dejavno sodelovati pri oblikovanju in udejanjanju evropskih politik in vseh ukrepov, ki imajo takojšen učinek na razvoj njihovih območij, kot so: mobilnost v mestnih središčih, energetska prenova zastarelih, spomeniško zaščiteneh stanovanjskih objektov, ustvarjanje novih socialnih stanovanj itd. Takšno sinergijo je mogoče doseči s spodbujanjem modelov demokratične udeležbe, z vključevanjem državljanov v postopke odločanja in z udejanjanjem pojma evropskega državljanstva v praksi. Uveljavljanje omenjenih načel je tudi odločilnega pomena pri spopadanju z izzivi večkulturne družbe, saj krepi občutek pripadnosti lokalnim skupnostim in zaupanje v institucije ter prispeva k odpravi socialne izključenosti, v mestih pa povečuje varnost, odprtost in strpnost.

Spodbujanje urbane obnove in prenove, ki veljata za gonilno silo blaginje in ustvarjanja priložnosti, je eden od glavnih izzivov, na katerega se mora odzvati Evropska unija, pri tem pa okrepiti povezavo med mesti in razvojem ter med mestnimi središči in okoliškimi območji. V mestih so namreč težave, kot so brezposelnost, diskriminacija in revščina, veliko bolj poudarjene. Evropski model trajnostnega urbanega razvoja se je znašel v nevarnosti. Demografske spremembe so vir cele vrste izzivov, kot so staranje prebivalstva, zmanjšanje števila prebivalcev in izraziti pojavi suburbanizacije, ki se v posameznih mestih odražajo na različne načine. Poleg tega Evropa ni več deležna stabilne gospodarske rasti, zaradi česar se številna mesta zaradi stagnacije in upadanja gospodarstva spopadajo z resnimi težavami. Zato naša gospodarstva v trenutnih okoliščinah niso več sposobna zagotavljati ustrezne stopnje zaposlenosti, vedno večji delež prebivalstva pa je iz trga dela bodisi izključen bodisi prisiljen opravljati dela v storitvenem sektorju, za katera sta značilna nizka stopnja izobrazbe in slabo plačilo. Takšno stanje povečuje neenakost, medtem ko gospodarska kriza v bogatejših družbah in mestih povečuje polarizacijo dohodka in segregacijo družbe.

Za socialno in gospodarsko oživitev mest je zato treba preučiti metodologije, ki se uporabljajo na področju urbanizma in prostorskega načrtovanja, in opraviti primerjavo med praksami načrtovanja in ustreznimi instrumenti, ki bi z mešano rabo prostora, povezujočo materialno infrastrukturo in nematerialne sisteme za medsebojno sodelovanje, lahko obogatili politike na področju okolja, teritorialnega razvoja, gospodarstva, prevoza in prometa.

Uvedba programov pobud Skupnosti, kot je program Urban, je bila v tem smislu odločilnega pomena, saj je poleg posegov v „fizični prostor mesta“ omogočila tudi izvajanje ukrepov za doseganje socialne vključenosti: prispevala je k oblikovanju novih pogledov na urbano prenavo, tako z vidika instrumentov kot tudi ciljev, in k vzpostavitvi celovite vizije za preseganje gole vsote socialnih, gospodarskih, okoljskih in infrastrukturnih ukrepov, tudi z vključevanjem lokalnih partnerstev. Prav zato je treba v tej smeri nadaljevati tudi v prihodnje in mesta obravnavati kot celoto, da bi spodbudili celovit pristop k reševanju težav, presegli razločevanje med posameznimi sektorji in prispevali k uresničitvi načela povezovanja med različnimi segmenti ukrepov.

V okviru novega programiranja kohezijske politike, ki naj sledi opisanemu strukturnemu pristopu, je treba oblikovati ukrepe za prostorsko upravljanje, ki bodo socialni vzdržnosti pri preoblikovanju mest namenili prednostno obravnavo, hkrati pa upoštevati, da procesi urbane obnove in prenove vedno predstavljajo nevarnost za izrivanje najšibkejših segmentov prebivalstva. Obenem je treba vzpostaviti tudi instrumente za povečanje kakovosti življenja, pri tem pa upoštevati identiteto, pričevalno in zgodovinsko vrednost posameznega geografskega območja. Da bi zagotovili uresničitev omenjenih ciljev v kar največjem obsegu, je treba vzpostaviti povezavo med politikami in posameznimi geografskimi območji, upoštevajoč njihove posebnosti in vire. Konkurenčnost v globalnem gospodarstvu mora spremljati trajnostno lokalno gospodarstvo, pri čemer je treba v lokalnem gospodarskem okolju omogočiti razvoj temeljnih kompetenc in virov ter spodbujati družbeno udejstvovanje in inovacije. V ta namen bi bilo treba ponovno uvesti in spodbuditi uporabo instrumenta za participativno načrtovanje, saj je prav na področju priprave akcijskih načrtov in operativnih projektov mogoče zagotoviti dejansko sodelovanje z združenji, državljani in ostalimi, ki delujejo na nekem območju, ter na ta način omogočiti razvoj partnerstev.

V tem okviru obstajajo tudi številna posebej občutljiva vprašanja, ki jim je treba nameniti posebno pozornost. Med drugim se poraja vprašanje težav, s katerimi se spopadajo okoliška območja – te so s številnih vidikov endemične, trenutno pa so zaradi splošnejših učinkov krize še bolj poudarjene –, ki predstavljajo nevarnost za celotno urbano tkivo, obenem pa veljajo za enega najpomembnejših izzivov tako za mesta kot za evropske institucije. Razvoj okoliških območij je treba zasnovati v sodelovanju z državljani in se izogniti sprejemanju politik od zgoraj navzdol, ki bodo po neuspešnem uresničevanju utopičnih idej o veličastnih zgradbah, obkroženih z zelenimi površinami, namesto katerih so zrastle betonska blokavska naselja, ki so obkročila stara mestna jedra, verjetno naletela na precejšen odpor. Rešitev za oživljanje okoliških območij je mogoče najti prav v preseganju nasprotij med temi območji in mestnimi središči: če nam bo uspelo del mestnega dogajanja prenesti v okoliške četrti, lahko te postanejo bistvene za nastanek novega modela družbeno-gospodarskega razvoja. Na ta način bi lahko prekinili tudi prvotne procese prostorske segregacije, ki je nastala zaradi polarizacije družbe in ki lahko prispeva k razvoju zaprtih subkultur, zaradi česar se lahko pojavi sovražna naravnost do preostalih segmentov družbe.

V skladu s prednostnimi nalogami in glavnimi cilji, določenimi v leipziški listini, v izjavi iz Toleda in v teritorialni agendi za leto 2020, pa tudi v petem kohezijskem poročilu, je treba ponovno poudariti pomen krepitve teritorialne razsežnosti v prihodnji kohezijski politiki. Če želimo, da se glavni cilji strategije Evropa 2020 dosežejo kar najbolje, jih je treba obravnavati v povezavi s celovitim, doslednim in vsestranskim pristopom, ki bo predvidel sodelovanje vseh sektorjev, ravni upravljanja in območij. Da bi izpolnili zahteve takšnega pristopa, je

treba toge usklajevalne mehanizme povezati z ostalimi prožnimi mehanizmi, da bi zagotovili dialog in sodelovanje med teritorialnimi in upravnimi ravni, pa tudi med različnimi zainteresiranimi sektorji na področju urbanega razvoja.

Dejstvo, da urbanim območjem posvečamo premalo pozornosti, predstavlja eno od glavnih slabosti, ki so lizbonski strategiji onemogočile, da bi v celoti izpolnila zastavljene cilje na področju razvoja in homogenizacije regij in območij. Zato lahko model lokalnega razvoja predstavlja eno od prednosti prihodnje kohezijske politike, saj bo omogočil mobilizacijo odločilnih dejavnikov, med katere spadajo sposobnosti in motivacija lokalnega prebivalstva, in spodbudil izbiro najboljših rešitev ter najskladnejših, najučinkovitejših in gospodarsko najuspešnejših ukrepov. Obenem bo spodbujanje vključevanja, demokratične udeležbe in družbenega sodelovanja na področju sprejemanja odločitev v okviru kohezijske politike omogočilo večjo prepoznavnost ukrepov Skupnosti tudi v tistih območjih Evropske unije, ki se spopadajo z največjimi izzivi in ki jih neprestano ogroža evroskepticizem, pogosto povezan s pojavi rasizma in ksenofobije. Treba je zagotoviti dejanski razvoj kohezijske politike, ki bi s pomočjo večjega in boljšega vključevanja urbanih območij ne le povečala učinkovitost doseženih rezultatov in zastavljenih ciljev, ampak ustvarila tudi soglasje glede delovanja evropskih institucij in spodbujanja evropskega duha, na podlagi katerega bo mogoče preseči težnje ločevanja, ki jih je gospodarska kriza še dodatno okrepila.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	27.11.2012
Izid končnega glasovanja	+: 36 -: 0 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Victor Boştinaru, John Bufton, Salvatore Caronna, Nikos Chrysogelos, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva Kekuš, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Tomasz Piotr Poręba, Ewald Stadler, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Jan Březina, Andrea Cozzolino, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Lena Kolarska-Bobińska, Heide Rühle, Vilja Savisaar-Toomast, Elisabeth Schroedter